

Text: Lk 20, 19- 26

Datum: 24. listopadu 2013

Kazatel: Vladimír Pavlíček

Místo: Třebechovice

Milé sestry a milí bratři,

jsme společně postaveni pod zvěst tohoto oddílu. Pán Ježíš Kristus vstupuje do Jeruzaléma, přijíždí na oslátku. Učí v chrámu, mluví k zástupům, odkrývá falešnou zákonickou a farizejskou zbožnost – varuje před ní. V celém tom časovém úseku mezi vjezdem do Jeruzaléma a ukřižováním můžeme být svědky rozhovorů, vyučování, vyprávění podobenství a také konfrontačních setkání. Ve svém důsledku se stává nepohodlným. Jeho protivníci se ho potřebují zbavit.

Dnešní text je takovým svědectvím o setkání se zlem. Je jakýmsi protiútokem po vyslechnutí předešlých podobenství. V posledu kdo budete mít chuť a zájem, můžete si celou šíři tohoto děje doma přečíst. Zarážející je již ten vychytralý a rafinovaný úvod. Mistře, víme, že správně mluvíš a učíš. Mnohdy je zapotřební použít zvlášť zaměřeného úvodu, když je třeba získat lidi, pro záměr, pro určitou myšlenku či cíl, který bývá často zcela odlišný od tématu, které je dáno. S touto praxí se můžeme setkat at' ve světě, žel ale i v církvi.

Jak snadno se my lidé takto necháváme zmást, zpracovat či svést. Jaké je to hřejivé, zvlášť když se ještě přitom mluví o našich kladech a zdarech. Vzpomeňme na přísloví, které říká: Když Tě chválí nepřítel, zjisti, kde jsi udělal chybu. Ale můžeme sledovat, že Pán Ježíš se nedá oklamat, svést, zmást, zmanipulovat – natož koupit. On je pánem situace. Může nám posloužit v tuto chvíli zastavení u malíře Rembrandta, který namaloval obraz, kde přivádějí k Pánu Ježíši ženu přistiženou v cizoložství. Je to situované v noci, ti kdo přivádějí ženu, svítí lucernou – ale stíny, které vrhá světlo, nepochází od lucerny, ale od Ježíše. On je světlem a Pánem tohoto děje. Je to On, který se ujímá vedení rozhovoru a ukazuje na podstatu.

V našem příběhu přicházejí tazatelé, kteří potřebují legitimovat svůj *ne vztah* k Pánu Bohu. Zařadit ho do rámce, který by vyhovoval. Jde jim o to rozdělit, co je a co není Boží. Peníz, daně – také císařův obraz, kde je nápis o jeho božské svrchovanosti. Toto téma provází Pána Ježíše už od jeho narození. O Vánocích budeme číst text, který začíná ...A vyšlo nařízení od císaře Augusta, aby byl popsán celý svět. Proč asi? Bylo třeba zjistit, kolik je lidí, kvůli daním.

Ten obraz císařův – to se zdá být pro pravověrného Žida silné kafe a na první pohled se může jevit zarámování otázky nějak dobré. S tímto obrazem na penízi se přece nebudeme znečišťovat. Nebo je to dovoleno? Kým? Mojžíšem? Ne, ten jeho zákon neřeší problém daně římskému císaři. Ostatně k vládní moci se dostaneme později. Ale všimněme si něčeho důležitého, Pán Ježíš se nenechává vtáhnout a vmanipulovat do debat a situací, které v posledu ho mají označit jako rebela proti Římu.

Vzpomeňme také na spor dvou bratří o dědictví, když jim k tomu říká: člověče, kdo mně ustanovil soudcem nad vámi. Nebude tento spor řešit. Můžeme si říci, že Pán Bůh mnoho věcí za nás nekoná a neřeší, i když jeho zaslíbení: „Já s Vámi jsem až do skonání tohoto věku“, stále platí. Něco zkrátka musíme vykonat my sami a to na vrub svého rozhodnutí, které ale vzniká pod zorným úhlem věčnosti.

Zde stojíme-li u problému světské moci, on je poněkud staršího data, jak jsme četli v prvním čtení... My chceme krále – zde oni staví krále na stejnou rovinu s Hospodinem. Ať nám panuje král a kde je tato rovnost, tam vzniká otázka, komu co dát, komu co patří. Král však má také mnoho nepřátel, království má mnoho nepřátel, a to zevnitř i vně. Je třeba vzít vážně i myšlenku, že královská vláda padne. Ale ta Boží zůstává a tuto vládu lid nechtěl. Chtěli jinou, tu co mají okolní národy. Dočkali se jí se všemi důsledky až do dna. Ani tenkrát Hospodin člověka nenechal samotného, král začínal s Boží milostí, ale konce už takové nebyly.

Přenesme se zpět do doby římské nadvlády. Svět Ježíšovy doby je zcela jiný než ten za časů Samuele. A Pán Ježíš nepřišel, aby porazil Řím, aby byl tím, co od něj mnozí očekávali i jeho učedníci byli mezi nimi, ptají se, v kterém čase napraviš království izraelské. On přišel, aby s námi byl v naší nouzi totality hříchu, aby hledal a spasil, co bylo zahynulo. Na své cestě uzdravuje i sluhu římského setníka, i pro něj je zde, i když patří k okupační moci. Dovolte mi zde prosím jednu vzpomínku z časů mého mládí. Psal se rok 1968 a na silnici u našeho domku stál ruský voják. Byl tam tři dny, bez jídla a jakéhokoliv zajištění. Maminka mi tehdy dala nějaké jídlo a pití a jsem mu to donesl. Byl to člověk opuštěný a v nouzi. Měl jsem kvůli tomu nepříjemnost od lidí, kteří souhlasili později se vstupem. Tolik vzpomínka.

Je patrné, že Pán Ježíš bere Řím, jako světskou moc obecně. Některé tyto otázky řeší hlouběji apoštol Pavel v listu do Říma. Ten, který byl zákoníkem a farizeem a římským občanem. Zajímavé. Jak jsme si již řekli, svět Ježíšovy doby je jiný než ten doby Samuelovy. Také naše doba – náš svět je jiný až velmi jiný. Vývoj se žene překotně vpřed. Jednotlivé národy a státy jakoby přestaly mít smysl, mnohé otázky světa jsou a stávají se globálními – společnými. Otázka

politické svobody a samostatnosti. Mnohé jsme jako národ a stát řešili již od roku 1918. Rozhodování mezi mocí východu a západu, snad je ta západní menší zlo, ale vzpomeňme na Solženicynova slova: Dříve nás pálili žhavým železem a nyní studeným dolarem. Dostáváme se k totalitě moci peněz, k totalitě majetku i konzumu a toto nás válčuje velmi silně. A otázka peněz? Peníze – daně, to co komu patří, je v našich časech opět velmi aktuální. Pán Ježíš překonává zlo, které bylo v otázce obsaženo a odpovídá řečeno školním termínem celou větou na celou otázku. Buďme za tento oddíl vděční.

On totiž vychází tazatelům vstříc a otázku dotahuje o to, co vůbec vysloveno nebylo. Předně uvědomme si, že Bůh vždycky odpovídá, někdy i tím, že mlčí. A často jinak než chceme pochopit my. Protože se vlastně neumíme ptát zrovna tak, jako neumíme prosit. Protože nerozumíme často sami sobě, natož věcem kolem nás a době, ve které žijeme. Ta odpověď je také pro nás. Odevzdejte tedy co je císařovo císaři a co je Božího Bohu. Že otázka po Bohu nebyla vyslovena, ale byla, Pán Ježíš jí slyšel a odkrývá celý ten problém našeho bytí v celé jeho šíři, ale i syrovosti. Bůh a císař – jména, která byla vyslovena, jejich požadavky a pohledávky. Otázka našeho bytí před císařem i před Pánem Bohem. Tehdy kladli otázku Židé, říkali jí i za nás, vždyť i my se ptáme i nám je dávána odpověď. Ptáme-li se po našem vztahu k vládnoucí moci, rozšířeně vzato i k našemu existování uprostřed tohoto světa vůbec, tak musíme slyšet i to co je Božího Bohu. Proč?

Ta otázka totiž slaví do konfliktu vztah k Bohu a vztah k tomuto světu: Je to velmi snadné postavit tuto otázku. Co císaři, co Bohu, jak žít s Pánem Bohem a kam až mohu v tomto světě. Ta otázka má jeden předpoklad jak jsme si již řekli, stavíme tím císaře stejně vysoko jako Hospodina a hledáme balanc mezi nimi. Náš život je hledání odpovědi na tuto otázku. V jakém smyslu? Ježíšova odpověď nám odkrývá naši rozpolcenost: Život obecný a život víry a balanc mezi tím. Buď budete sloužit Bohu, nebo mamonu. Bez poctivého vztahu k Bohu budeme stále balancovat a hledat co je císařovo a co patří Bohu. Co a v čem patříme světu a v čem Bohu?

Žijeme přece na tomto světě, uprostřed tohoto světa, ať chceme nebo nechceme. Právě proto, musíme hledat odpověď na otázku v čem, že spočívá naše společenství s Bohem. Jak se uskutečňuje? Ptejme se – mohu žít bez Boha? Pracovat bez Boha? Věřit bez Boha? Být křesťanem bez Boha? Dávat co je Božího Bohu bez Boha? Lze to, často náš život na to ukazuje, že to jde. Proto se ptáme co komu dát. Na minci je císařův obraz, jak jednoduché a přitom tak těžké. Kde je obraz Boží, abych věděl, co má Bůh poznamenáno, co mu patří?

Já i ty jsme obraz Boží. K obrazu svému stvořil člověka. Adam byl Boží, patřil Bohu, o

úzké společenství přišel, ale člověk, Adam – v Kristu opět společenství naléhá, opět může patřit Bohu. Uvědomujeme si vůbec onu Boží svatou trpělivost s námi. Ve společenství s Bohem není potřebí pouček, mizí křečovitost o jejich úzkostlivé plnění. To se nám odkrývá kázání na hoře, v rozhovorech Pána Ježíše v rozhovorech s farizeji a zákoníky, to co učí zástupy a učedníky. Je zde osvobozující Boží milost. Je zde někdo, kdo nenávidí hřích a sobectví a vypočítavost, mazanou pobožnou faleš a bezprávi, ale je to ten kdo zároveň člověka miluje a kdo i svým soudem člověku pomáhá, Ježíš Kristus.

My bychom tak rádi v nejkritičtějších chvílích našeho života měli autoritu, před kterou bychom jasně slyšeli slovo pravdy a viděli cestu pro kterou se rozhodnout. Ale každé naše rozhodnutí, náš čin však jde na naši vlastní odpovědnost. Ale o to přece jde, abychom se rozhodovali ve svých vztazích k lidem i k sobě a k majetku správně a to s vnitřní jistotou, která dává člověku pokoj a klid, totiž se svědomím, které je Hospodinem určované. Pán Ježíš říká, že kdo ho hledá, ten nalézá. A tomu věřme. **Amen**